

	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Педагогічний факультет Кафедра музичного мистецтва
	Силабус освітнього компонента «АНСАМБЛЕВА ГРА» Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) Предметна спеціальність: 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво); 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Музичне мистецтво) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Мова викладання: українська
Викладач 	Карташова Жанна Юрївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва; Тел.: +38(097) 358 93 02 E-mail: kartashova@kpnu.edu.ua Профайл викладача: https://music.kpnu.edu.ua/kartashova-zhanna-iuriiivna/ Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=KnMqBZ4AAAAAJ&hl=uk Scopus: https://www.webofscience.com/wos/op/publications/addhttps://orcid.org/0000-0001-7368-9249 Scopus Author ID: 58202718600
Лінк на освітній контент дисципліни	
Консультації	Згідно графіку проведення консультацій викладачів https://music.kpnu.edu.ua/hrafk-konsultatsij/
Статус дисципліни	Вибірковий освітній компонент (за вибором здобувачів освіти)
Форми здобуття вищої освіти	Очна, заочна
Що будемо вивчати?	Впродовж вивчення навчальної дисципліни «Ансамблева гра» ви в режимі активного колективного музикування набудете практичних вмінь та навичок ансамблевої гри; ознайомитеся зі специфікою спільного музикування.
Чому це треба вивчати?	Навчальну дисципліну «Ансамблева гра» варто вивчати, щоб: - набути навичок створення спільних проєктів інтерпретації музичних творів та їх реалізації; - оволодіти новою системою комунікації в процесі спільної музично-виконавської діяльності; - набути навичок роботи в команді: прийняття спільних рішень, вироблення спільної творчої позиції, врахування інтересів та потреб партнерів; - навчитись виявляти, ставити і вирішувати проблеми пошуку ефективних прийомів і засобів втілення художнього змісту музичних творів - задовільнити потребу в творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні; - збагатити свій музичний тезаурус; - розширити арсенал виконавських умінь та навичок гри на музичному інструменті.
Як можна використати набуті компетентності?	Освітній компонент сприяє формуванню у здобувачів освіти таких компетентностей: - здатність до музично-творчого мислення, аналізу та синтезу в процесі створення спільних проєктів інтерпретації творів, та їх реалізації; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях: в процесі спільного виконання музичних творів;

	- здатність генерувати нові ідеї щодо реалізації композиторського задуму, інтерпретації авторських вказівок, фактурного викладу музичного твору, зміни інструментального складу; - здатність критично оцінювати результати власної та колективної музично-виконавської діяльності; - вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми пошуку ефективних прийомів і засобів втілення художнього змісту музичних творів; - здатність міжособистісної взаємодії: творчий контакт із партнерами при спільному створенні творчих проєктів, узгодження інтересів і уподобань учасників колективу у вирішенні питань вибору репертуару. здатність планувати та управляти часом: створення репетиційного графіку, ефективне використання відведеного на репетиції часу. Здобуті компетентності слугуватимуть міцним підґрунтям для успішної професійної самореалізації.		
Яких результатів можна досягнути?	У результаті вивчення курсу студенти будуть знати: - специфіку інструментально-ансамблевої діяльності; - основні компоненти структури ансамблевої компетентності; - особливості сполучання індивідуальних дій у спільній виконавській діяльності; - засоби вербалізації музичного змісту; - прийоми невербального спілкування; - методи роботи, спрямовані на подолання труднощів ансамблевого виконання; - особливості роботи над різними музичними жанрами та формами; вміти: - встановлювати творчий контакт із партнерами при спільному створенні творчих проєктів; - узгоджувати інтереси і уподобання учасників колективу у вирішенні питань вибору репертуару; - складати план дій, приймати спільні рішення, виробляти єдину творчу позицію щодо виконання музичних творів; - генерувати нові ідеї щодо реалізації композиторського задуму, інтерпретації авторських вказівок, фактурного викладу музичного твору, зміни інструментального складу; - виявляти і вирішувати проблеми пошуку ефективних прийомів і засобів втілення художнього змісту музичних творів в процесі спільного музикування.		
Пререквізити та корективи освітнього компонента	Освітній компонент вільного вибору здобувачів освіти		
Обсяг освітнього компонента	найменування показників	денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
	Рік навчання	2	2
	Семестр	3	4
	Кількість кредитів ЄКТС	3, 4 кредити ЄКТС	3, 4 кредити ЄКТС
	Загальний обсяг годин	90, 120 год.	90, 120 год
	Кількість аудиторних годин	30, 40	12, 16
	Практичні заняття	30, 40	12, 16
	Самостійна робота	60, 80	78, 104
	Форма підсумкового контролю	Залік	Залік
Політика дисципліни	Основні принципи проведення аудиторних занять: доброзичлива, партнерська атмосфера, відкритість до конструктивної критики, нових та неординарних ідей, толерантність, сприяння творчому розвитку. Академічна доброчесність. Очікується, що впродовж опанування дисципліни здобувачі вищої освіти неухильно дотримуватимуться норм академічної доброчесності, що інтерпретації музичних творів будуть авторськими, оригінальними. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://is.gd/06cRsO) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (http://surl.li/xkoaxz). Дисципліна та відвідування занять. Усі завдання, передбачені програмою дисципліни, мають виконуватись вчасно у визначений термін. У разі пропуску занять з поважної причини, здобувач		

	освіти має право отримати консультацію викладача з питань пропущеної теми згідно встановленого графіка. Обов'язковим є дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://cutt.ly/aIqb9CF), Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка (http://surl.li/hwbb). Підтримується здобуття неформальної/інформальної освіти. Якщо здобувач опанував певну тему або здобув ті або інші компетентності, визначені у програмі курсу, шляхом неформальної/інформальної освіти, ці результати зараховуються відповідно до встановленого Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (https://is.gd/ObBgFn). Участь у конкурсах, фестивалях у складі інструментального колективу (ансамбля, оркестру, малих інструментальних груп (дуетів, тріо, квартетів) визнається як результати навчання, отриманих шляхом здобуття неформальної освіти. Обсяг перезарахування - МКР.
Зміст дисципліни	Тема 1. Змістовий аналіз спільної музично-виконавської діяльності. Почуття ансамблю як основа ансамблевої компетентності Тема 2. Організаційний аспект спільного музикування. Суб'єктний аналіз ансамблевої гри. Визначення складу ансамблю, враховуючи: - технічні можливості учасників ансамблю; - рівень підготовки; - особисті якості та здібності. Тема 3. Добір музичних творів для роботи з ансамблем. Апробація складу ансамблю. Тема 4. Аналіз обраних музичних творів. Визначення смислового навантаження виразних елементів музичної мови (мелодії, гармонії, фактури, динаміки, метроритму). Тема 5. Створення спільного інтерпретаційного плану. Формування навичок вербалізації образно-емоційного змісту (словесне пояснення змісту та особливостей творів, що виконуються, продукування змістовних музичних асоціацій). Тема 6. Засвоєння невербальних засобів комунікації (уточнення знакової відповідності невербальних повідомлень). Тема 7. Метр та ритм як фундамент ансамблевого виконавства. Ритм як фактор ансамблевої єдності. Основні принципи ритмічної єдності. Роль акценту в метричній будові такту. Робота над синхронним звучанням всіх партій (єдність темпу і ритму партнерів). Тема 8. Роль артикуляції як засобу художнього вираження у формуванні культури виразового інтонуювання. Узгодження артикуляції в ансамблевій грі. Тема 9. Вироблення навичок слухового контролю (переключення уваги зі слухання своєї партії на слухання партії партнерів; охоплення слухом загального музичного руху, вироблення вправності у швидкій зміні фокусування слуху); Тема 10. Узгодженість штрихів всіх партій (єдність прийомів, фразування). Тема 11. Коригування динамічного балансу між партіями. Динамічні градації музичних інструментів у ансамблі. Врівноваженість в силі звучання всіх партій (єдність динаміки). Тема 12. Створення цілісної виконавсько-інтерпретаційної концепції. Усвідомлення і підпорядкування фактурних пластів
Методи навчання	Словесні методи (пояснення, розповідь, бесіда); наочні методи (демонстрація, виконавський показ); практичні методи (практична робота, творчі завдання); пояснювально-ілюстративні; методи проблемного викладу матеріалу, аналітичні, частково-пошукові.
Технічне й програмне забезпечення, обладнання	Вивчення освітнього компонента не потребує спеціального програмного забезпечення. Використовуються: музичні інструменти; нотна література
Інформаційне забезпечення	1. Клещ А.О. Методика інструментально-ансамблевого навчання студентів. <i>IV-а Міжнародна науково-практична онлайн-інтернет конференція «Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті» (2017)</i> URL : https://cusu.edu.ua/en/konferentsii-2016-2017-n-r/iv-a-mizhnarodna-naukovo-praktychna-onlain-interne-t-konferentsiia-2017/seksiia-1/568-general-information/naukovi-chasopysy-tdpu/pedahohichni-nauky/publikatsii/9256-metodyka-instrumentalno-ansamblevoho-navchannya-studentiv 2. Клименко Ж.А. Робота над основними навичками ансамблевого виконання. Л. : Редакційно-видавничий відділ «Вежа», 2020 3. Моїсєєва М. А. Теоретико-методичні основи навчання ансамблевої гри : навч.-метод. посіб. для викладачів і студентів мистецьких навч. закладів. Житомир, 2002. 208 с.

	4. Шубіна В. Б. Роль фортепіанного ансамблю у формуванні професійних музичних умінь та навичок майбутніх вчителів музики. <i>Педагогічний дискурс: зб. наук. праць</i> / гол. ред. І. М. Шпоробура. Хмельницький : ХГПА. 2011. Вип. 9. С. 374–379. URL : file:///C:/Users/user/Downloads/13-35-PB.pdf 5. Моїсеева М. А. Теоретико-методичні основи навчання ансамблевої гри : навч.-метод. посіб. для викладачів і студентів мистецьких навч. закладів. Житомир : «Волинь», 2002. С. 37-53. 6. Основи фортепіанного виконавства. Ансамбль : метод. настанови / укладач Т. Ф. Бившева; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків, 2020. 100 с. : ноти. URL : http://repository.khpa.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/1504/1/Byvsheva_metodichki_2.pdf 6. Пляченко Т. М. Методика роботи з музично-інструментальними колективами : навч.- метод. Посібник. Кіровоград : „ІмексЛТД”, 2019. 232 с URL : https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/20916/Pliachenko%20T.%20M.pdf?sequence=1 7. Шумська О, Олешко В, Олешко Т. Теорія і методика ансамблевого виконавства: навчально-методичний посібник. Харків, 2020. 108 с. URL : http://repository.khpa.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2052/1/ТЕОРИЯ%20І%20МЕТОДИКА%20АНСАМБЛЕВОГО%20ВИКОНАВСТВА.pdf			
Система оцінювання результатів навчання	Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь здобувачів з дисципліни здійснюється у формі поточного, модульного та підсумкового контролю. <i>Поточний контроль</i> здійснюється на практичних заняттях (засобами перевірки знань умінь і навичок виступають: усне опитування, співбесіда, виконання практичних завдань, завдань самостійної роботи). <i>Модульний контроль</i> здійснюється після завершення кожного змістового модуля з метою перевірки рівня засвоєння практичних вмінь та навичок з навчальної дисципліни (засобами діагностики є модульне контрольне прослуховування). <i>Підсумковий контроль</i> проводиться у формі <i>заліку</i> і здійснюється на підставі результатів поточного та модульного контролю та є узагальненим відображенням рівня сформованості компетентностей навчання.			
	Розподіл балів, які отримують здобувачі:			
	Поточний і модульний контроль		Підсумковий контроль	Сума
	Змістовий модуль 1 (100 балів)		Залік	100 балів
	Аудиторна та самостійна робота	МКР		
	60 балів	40 балів		
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів на навчальних заняттях	Поточний контроль (60 балів) Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів на навчальних заняттях - 12. Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях			
	Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання	
	Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти не розуміє специфіки спільної виконавської діяльності	
		2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, навчальні завдання та завдання самостійної роботи не виконує.	
		3	Здобувач вищої освіти виявляє неспроможність виконати ансамблеву партію, припускається значних художніх, технічних недоліків, не проявляє сумлінності у підготовці до занять, демонструє рівень, що не відповідає мінімальним вимогам навчальної дисципліни.	

	С ередній (репроду ктивний)	4	Здобувач вищої освіти слабо розуміє специфіку спільної виконавської діяльності; не активний і безініціативний протягом навчального заняття; не проявляє сумлінності у підготовці до занять та завдань самостійної роботи
		5	Здобувач вищої освіти у цілому володіє нотним матеріалом, з помилками виконує ансамблеві партії; завдання самостійної роботи виконуються частково, на занятті пасивний, дає неповні відповіді на запитання.
		6	Здобувач вищої освіти сумлінно працює протягом практичних занять, але не проявляє ініціативність; своєчасно, але не в повному обсязі виконує завдання самостійної роботи; демонструє середній рівень знання партій в заданому обсязі, у виконанні припускається помилок; не вміє створити єдність і цілісність музично-художнього образу твору
	Д остатній (алгорит мічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти активно працює протягом практичних занять, але не проявляє ініціативність; своєчасно, але не в повному обсязі виконує завдання; виявляє сумлінність під час навчання; демонструє достатній рівень знання партій в заданому обсязі, але у виконанні партій припускається незначних помилок; добре виконує завдання самостійної роботи; вміє створити єдність і цілісність музично-художнього образу твору
		8	Студент активно працює протягом практичних занять, проявляє ініціативність; виявляє сумлінність під час навчання; демонструє достатній рівень знання партій в заданому обсязі, але у виконанні партій припускається незначних помилок; добре виконує завдання самостійної роботи; вміє створити єдність і цілісність музично-художнього образу твору,
		9	Студент активно працює протягом практичних занять, своєчасно виконує завдання; виявляє сумлінність під час навчання; демонструє хороші знання партій в заданому обсязі та художньо переконливо їх виконує з незначними технічними огріхами; проявляє ініціативність, завдання самостійної роботи виконує у повному обсязі, але не завжди якісно; у виконанні партій припускається незначних помилок.
	В исокій (творчо-п рофесійн ий)	10	Студент розуміє сутність природи та специфіку спільної виконавської діяльності, досить активний та ініціативний на практичних заняттях, проявляє творчий підхід під час навчання; в повному обсязі виконує навчальні завдання самостійної роботи; демонструє належний рівень виконання ансамблевих партій (точність інтонування, темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки), однак при виконанні партій припускається незначних помилок; аналізує власне виконання та виконання в колективі, визначає недоліки і свідомо їх усуває; адекватно передає музично-художній образ твору,
		11	Студент розуміє сутність природи та специфіку спільної виконавської діяльності, досить активний та ініціативний на практичних заняттях, проявляє творчий підхід під час навчання; в повному обсязі виконує навчальні завдання; демонструє високий рівень виконання ансамблевих партій (точність інтонування, темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки); аналізує власне виконання та виконання в колективі, визначає недоліки і свідомо їх усуває; адекватно передає музично-художній образ твору; проявляє креативності у виконанні завдань з самостійної роботи

		12	Студент розуміє сутність природи та специфіку спільної виконавської діяльності, активно працює протягом практичних занять, своєчасно, якісно та в повному обсязі виконує навчальні завдання; демонструє довершене художнє виконання ансамблевих партій (досягає точності інтонування, темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки); аналізує власне виконання та виконання в колективі, визначає недоліки і свідомо їх усуває; адекватно передає музично-художній образ твору; успішно виконує завдання самостійної роботи; проявляє творчий підхід у практичному використанні набутих компетентностей.
--	--	----	--

Оцінювання навчальних досягнень студентів на практичних заняттях в межах поточного контролю здійснюється за **12-бальною системою**. Рейтинговий бал за результатами роботи на практичних заняттях обчислюється за формулою відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/mL7b6am>):

R=(Сер. бал.×0,05+0,4)×Б,

де R – рейтинговий бал за певний вид діяльності з дисципліни, Б –максимальна кількість балів, відведених у програмі дисципліни на певний вид роботи студента.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами роботи на практичних заняттях за складає 60 балів.

Самостійна робота

Оцінювання самостійної роботи здійснюється на практичних заняттях і є складовою загальною оцінки за практичне заняття.

Для самостійної роботи студентів використовуються два типи завдань: опрацювання науково-методичної літератури з тем практичних занять та опрацювання ансамблевих партій. Завдання теоретичного характеру, які недостатньо ґрунтовно розглянуті в межах практичних занять, виносяться для самостійного опанування студентом. Студент має опрацювати літературні джерела та бути готовим до відповіді на поставлені питання під час проведення практичних занять. Завданнями практичного характеру – це практичне опанування навичок та вмінь спільної гри. Під час самостійних занять студенти опрацьовують свою партію, ознайомлюються з партіями партнерів, детально аналізують смислове навантаження музичного матеріалу в партіях партнерів, музично-виражальні засоби, фокусує увагу на «проблемних» епізодах, з спільного виконання, працює над активізацією слухового контролю та уваги застосовуючи технічні засоби навчання: аудіо запис партій партнерів.

Модульна контрольна робота (40 балів)

Оцінювання модульної контрольної роботи здійснюється за **40 бальною шкалою**.

Модульна контрольна робота проводиться у формі академічного концерту. Студент виконує два музичні твори у складі ансамблів різного складу.

Критерії оцінювання виконання

Кількість балів	Критерії оцінювання
36-40 балів Високий рівень	Здобувач продемонстрував високий рівень ансамблевої компетентності. Виконання в складі колективу характеризується високим рівнем володіння ансамблевими навичками та вміннями: ідеальна синхронність виконання з партнерами, абсолютна штрихова узгодженість, ретельний слуховий контроль, повна тембральна та динамічна злагодженість. Виконання засвідчує глибоке розуміння жанрових та стилістичних особливостей композиторського письма, знання логіки будови музичних творів.
30-35 балів Достатній рівень	Здобувач продемонстрував достатній рівень ансамблевої компетентності. Виконання здобувача в складі колективу характеризується достатнім рівнем володіння ансамблевими навичками та вміннями: синхронність виконання з партнером, штрихова та звукова узгодженість, слуховий контроль, знання партії партнерів, тембральна та динамічна злагодженість. Виконання засвідчує добре розуміння жанрових та стилістичних особливостей композиторського письма; знання логіки будови музичних творів. Під час виконання студент припустився несуттєвих технічних помилок.

24-29 Середній рівень	Здобувач продемонстрував середній рівень ансамблевої компетентності. Виконання здобувача в складі колективу характеризується середнім рівнем володіння ансамблевими вміннями та навичками: епізодична синхронність виконання з партнером, неповна штрихова та звукова узгодженість, слабкий слуховий контроль та тембральна й динамічна злагодженість, часткове знання партії партнера, слабе розуміння композиторського стилю. Під час виконання студент припустився суттєвих текстових помилок.
10-23 Початковий рівень	Здобувач не виявив жодної ансамблевої компетентності. Виконання здобувача в складі колективу характеризується низьким рівнем володіння ансамблевими вміннями та навичками: відсутність штрихового та звукового узгодження, не синхронність виконання, незнання партії партнера, стилістики виконуваного твору. Студент припустився суттєвих текстових помилок у процесі виконання творів.
0 балів	Виконання відсутнє

Семестровий залік (100 балів)

є сукупністю отриманих під час поточного і модульного контролю балів і виставляється за 100 бальною шкалою.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Здобувачі, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, отримують оцінки за результатами підсумкового контролю у формі заліку з кредитного модуля (навчальної дисципліни).

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, отримують за результатами підсумкового контролю у формі заліку оцінку F або FX за шкалою ECTS та „не зараховано” за національною шкалою. Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі заліку, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості (регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://drive.google.com/open?id=1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86>).

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)» (<https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view?usp=sharing>).

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни):

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (Відмінно)	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано

Локація

Згідно з розкладом <https://kpnpu.edu.ua/rozklad-zaniat/>

